

Observation af aktiviteter/ lege/forehavender, som børnene selv har igangsat

Beskrivelse af kategorien ”børneinitierede aktiviteter og lege”

Denne kategori dækker over aktiviteter, lege eller forehavender, som børnene selv igangsætter og tager initiativ til. Der er tale om lege eller aktiviteter alene eller sammen med andre og andre former for ”gøren”, som ikke er igangsat eller rammesat af en voksen. Der er også tale om lege eller aktiviteter, som børnene foreslår de voksne at lave sammen.

Når observationen skal foretages, udvælges et rum, en ”legestation” (dukkekrog, pudrum, reol med legetøj), en gruppe børn, som leger sammen, *eller* man vælger at følge et enkelt barn rundt i ”det frie legerum”.

Der foretages både observationer af børn, der leger sammen, og børn, der er på kanten af fællesskabet/legene.

Om observationerne

Observationerne skal så vidt muligt indeholde beskrivelser af:

- Det fysiske rum og materialer samt brugen heraf.
- De voksnes deltagelse, interaktion og kommunikation med børnene og hinanden (hvis de er til stede).
- Børnenes deltagelse, interaktion og kommunikation med hinanden (og de voksne).

Aktiviteten beskrives så detaljeret som muligt. Undgå så vidt muligt tolkninger af handlinger, som for eksempel: ”Søren slog, fordi Peter tog hans bil.” Beskriv blot, hvad der skete. Hvad gør Søren og Peter, og hvad siger de til hinanden? Egne tanker og tolkninger af observationerne kan noteres i den separate kolonne i observationsskemaet. Kolonnen kan både bruges til at notere de tanker og tolkninger, man får, mens man observerer, og til at beskrive de tolkninger, man har af observationen, når man efterfølgende læser den igennem.

Når du observerer, skal du notere tiden cirka hvert kvarter.

De voksne, som indgår i observationerne, beskrives som P1, P2 osv., såfremt det er pædagoger, der indgår i den, M1, M2 osv., når der er tale om medhjælpere, S1, hvis der er tale om en studerende, og V1, V2, hvis der er tale om vikarer.

Børnene beskrives med deres egne navne, således at du også kan bruge observationerne til at blive klogere på jeres børns deltagelse og orienteringer. Det er vigtigt, at du samler og opbevarer observationerne i en mappe, hvorpå det tydeligt fremgår, at den tilhører personalet.

Når du foretager observationerne, er nedenstående observationspunkter udgangspunktet for dem. Læs observationspunkterne igennem, inden du foretager observationen, således at du kan lægge dem væk, mens du observerer. Nedenstående er altså punkter, du skal være opmærksom på, når du er i gang.

Observationspunkter

Legens tema, indhold og kontekst

- Hvilken slags leg/aktivitet er der tale om, når observationen starter?
- Hvorfor vælger du netop denne gruppe børn (tilfældigt/ikke tilfældigt)?

De strukturelle forhold

- Hvor foregår legen/aktiviteten?
- Hvordan bruges rummet til den pågældende aktivitet?
- Hvor mange og hvem deltager?
- Hvilke rekvisitter/ legeredskaber/materialer er involveret i legen/aktiviteten?

Børnenes deltagelse

- Hvordan deltager de forskellige børn i legen/aktiviteten?
- Hvad gør de?
- Hvad siger de til hvem, og hvordan svares der?
- Er der børn, der forlader legen/aktiviteten?
- Er der andre, der ønsker at være med? Hvad gør de andre børn?
- Opstår der konflikter i legen? Om hvad? Hvad sker der?
- Involveres de voksne af børnene? Hvordan?

De voksnes deltagelse

- Involverer de voksne sig i børnenes lege?
- Hvordan deltager den voksne i så fald?
- Hvad kommunikerer den voksne med børnene om undervejs og hvordan?

Afsluttende bemærkninger

- Hvad hæfter du dig særligt ved i forhold til de strukturelle forholds betydning i situationen – herunder de voksnes og børnenes deltagelsesmåder?
- Hvad hæfter du dig særligt ved i forhold til børnenes deltagelse?
- Hvad hæfter du dig særligt ved i forhold til den voksnes deltagelse?